

Loppu – alku – keskikohta. Syväasukellus kasteen teologiaan.

Paul Hoffmanin luento Jaetut eväät -jumalanpalveluspäivillä 29.3.2019

Lyhentäen suomentanut Terhi Paananen

Tämän luennon pohjana on kolme kohtaa Roomalaiskirjeen kuudennesta luvusta:

Paavali kirjoittaa: *Tiedättehan, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista.* (6:3–4)

Ja jatkaa: *Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.* (6:5)

Ja vähän myöhemmin hän sanoo: *Jumalalle kiitos, te jotka olitte synnin orjia, olette nyt tulleet koko sydämestänne kuuliaksiksi sille opetukselle, jonka ohjattavaksi teidät on uskottu. Olette päässeet vapaiksi synnin orjuudesta ja palvelette nyt vanhurskautta.* (6:17–18)

Kristityn elämän käsikirjoitus

Joskus mietin, että kastaisimmeko ketään, jos ymmärtäisimme täysin kasteen merkityksen joko kastettavalle tai meille. Paavali liittää kasteen Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen, ja varsinkin kuolema on sellainen aihe, jolta haluamme suojella lapsia. Keskustelukin kuolemasta lasten kanssa on vaikeaa ja on vaikea kuvitella, kuinka vaikeaa olisi puhua lapsen kanssa hänen omasta kuolemastaan. Jos otamme vakavasti kasteen teologisen merkityksen luterilaisina kristittyinä, juuri se on keskeistä ja on kasteen ymmärtämisen lähtökohta.

Eikö teitä, jotka on kastettu Kristuksessa, ole kastettu hänen kuolemaansa? kirjoittaa Paavali. Tästä meidän tulee aloittaa, jos toivomme, että kasteen teologia tulee meille ymmärrettäväksi. *Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.*

Siirtyminen kuolemasta elämään – sitä kaste tarkoittaa. Se koskee koko yhteisöä. Kun me kastamme, tai muistamme kastetta messussa, koko yhteisömme siirtyy Jumalan voimasta ja Jumalan nimessä kuolemasta elämään.

Kristittyinä sinun ensimmäinen tehtäväsi on siis olla kuoleman keskellä sitkeästi toivoa säteillen. Tämä on se toivo: *Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.*

Kertomukset etenevät yleensä loogisesti niin, että ensin on alku, sitten keskikohta ja viimeisenä loppu. Mutta Jumalan transformatiivinen voima muuttaa tätä käsikirjoitusta, johon olemme tottuneet. Raamattu ei ole kirja elämästä ja kuolemasta, vaan päinvastoin: se on kirja kuolemasta ja elämästä. Kaste tarinana, niin kuin oikeastaan kaikki Raamatun tarinat, noudattelee toisenlaista järjestystä. Niissä on ensin loppu. Sitten alku. Ja lopulta keskikohta. Tämän mallin löydämme Roomalaiskirjeen 6. luvusta.

”Meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu hänen kuolemaansa.” LOPPU.

”Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin hän.” ALKU.

Vähän myöhemmin löydämme tarinan keskikohdan. Kasteessa Kristus heittää meidät takaisin keskikohtaan – keskelle elämän mittaista palvelutehtävää maailman hyväksi.

”Olette päässeet vapaiksi synnin orjuudesta ja palvelette nyt vanhurskautta.”

”Usko on matka kohti maailmaa”

Pelastus ei ole meitä itseämme varten, tai vain meitä itseämme varten. Meidän kasteemme, meidän kristillinen elämämme on tätä maailmaa varten. ”Usko on matka kohti maailmaa”, on Douglas John Hall, kanadalainen teologi, sanonut. Tämä on se pelastus, mitä kaste julistaa. Ja niin kuin usko, myös pelastus on matka kohti maailmaa.

Kuten huomaat, ei ole kysymys vain yhdestä yksilöstä. Lopulta kaikki, mitä me sanomme tai teemme kasteen tiimoilta kirkossa, koskettaa koko maailmaa. Kaste on matka *kohti maailmaa*. Kasteessa usko vie meidät maailman keskelle. Tämä on tarinan keskikohta.

Vuosikausien ajan on kirkoissa toimittu ikään kuin usko olisi matka kohti minua. Sellaisen ajattelun keskellä minä kasvoin. Usko oli minun juttuni. Sen keskiössä oli minun suhteeni Jumalaan. Ja pelastuminen, taivaaseen pääseminen. Tässä oli koko tarina. Se on kuitenkin vain osa tarinaa, ei koko evankeliumi kaikessa rikkaudessaan ja täyteydessään.

Meitä haastetaan hahmottamaan usko uudestaan: Usko on matka kohti maailmaa. Tässä, kaiken keskellä, tarinan keskikohdassa, kun meidät on kasteessa liitetty Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen, sinut on kutsuttu suuntautumaan kohti maailmaa. Jumalan lapsi, sinä olet kuollut, sinut on herätetty kuolleista. Jumalan lapsi, yhdessä kaikkien muiden Jumalan lasten kanssa sinut on kutsuttu kaiken keskelle palvelemaan ja parhaan kykysi mukaan rakastamaan tätä maailmaa, jota Jumala rakastaa.

Kastettu on kutsuttu palvelemaan

Niinä vuosina kun olin Phinney Ridge Lutheran seurakunnan kirkkoherrana, noin kolmekymmentä aikuista kastettiin seurakunnan jäseniksi. Alussa kaikki huomio keskittyi

heihin, uusiin tulokkaisiin. Muutaman vuoden ajan onnittelimme itseämme siitä, miten hieno seurakunta olimmekaan, kun annoimme näille ihmisille, jotka eivät olleet ennen kuulleet Jeesuksesta, mahdollisuuden päästä mukaan. Mutta aika pian jouduimme huomaamaan, että kun toivotimme uusia ihmisiä tervetulleeksi seurakuntaan, ME olimmekin ne, jotka alkoivat muuttua.

Vähän kerrallaan Jumala kutsui meitä hylkäämään itseriittoisuutemme, ja aloimme muuttua. Vähitellen aloimme lakata pelkäämästä ”kuolemista”, aloimme pelätä muuttumista vähemmän, ja aloimme arvostaa ylösnousemusta, uutta elämää, enemmän. Kun aloimme elää voimakkaammin ylösnousemuksen hengessä, meistä tuli halukkaampia ja valmiimpia vastaamaan maailman tarpeisiin.

Koska halusimme nostaa kasteen seurakunnassamme toiminnan ja jumalanpalveluksen keskuksen, aloitimme rahoituksen keräämisen 1,2 miljoonan dollarin rakennusprojektiin. Halusimme rakentaa uuden kastealtaan. Sellaisen kastealtaan, joka olisi uuden teologisen painopisteemme arvoinen. Halusimme korvata sillä vanhan peltisen, kylpyammeen mallisen kastealtaan.

Me kuitenkin annoimme sen ajatuksen kuolla. Sen sijaan meidät herätettiin käyttämään rakennusprojektia varten jo kerätyt 100 000 dollaria niiden hyväksi, jotka tarvitsivat sitä enemmän. En olisi ikinä uskonut, että meillä olisi ollut rohkeutta siihen, jos en olisi itse nähnyt sitä.

Me annoimme ajatuksen uudesta kastealtaasta kuolla ja nousimme palvelemaan elämän ytimessä: annoimme rahat kolmelle kodittomien vastaanottokeskukselle, vesiprojektiin Indonesiassa, vuoden 2004 tsunamin uhreille, remontteihin mielenterveyspotilaiden sopeutumiskeskuksissa sekä pieniin diakonisiin avustuksiin kuten vuokran maksuun, laskuihin, bussilippuihin.

Kaikki tämä sai alkunsa kasteen teologiasta. Siitä että sitouduimme kasteeseen, kasteopetukseen, niihin kahteen lahjaan, joita kirkko tuo tähän rikkinäiseen ja särkevään maailmaan: Sana ja sakramentit. Mysteeri ja kauneus. Syvyys ja merkitys. Valta ja sitoutuminen. Ihmeet ja merkit.

Rohkaisen teitä opettamaan Jeesuksen opetuslapsille, uusille ja vanhoille, kasteeseen liittyvästä kuoleman ajatuksesta. Sitten rikkaasti tarjotkaa heille Jumalan uutta alkua. Ja lopulta, johdattakaa heidät keskelle runsasta ja rikasta elämää palvellen. Sitä elämää, johon Raamattu kutsuu meitä aina uudestaan ja uudestaan. Sen elämän mallina on Jeesuksen elämä, sellainen elämä, joka unohtaa itsensä, ja yhä uudestaan ojentaa kätensä auttaakseen naapuria. Se elämä on Jeesuksen ristin muotoinen elämä.

Loppu – alku – keskikohta.

Kuolema – ylösnousemus – palvelu maailmassa, jossa on paljon hätää. Tätä on kasteeseen perustuva elämä.